

REPUBLIKA SRBIJA
**JAVNO TUŽILAŠTVO ZA
ORGANIZOVANI KRIMINAL**
19. januar 2026. godine

SAOPŠTENJE KOLEGIJUMA JAVNOG TUŽILAŠTVA ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL

Povodom amandmana narodne poslanice Olje Petrović na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom tužilaštvu, koji je Narodnoj skupštini podneo narodni poslanik dr Uglješa Mrdić, a kojim se predviđa da „javnom tužiocu koji je, u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS“, broj 10/23), privremeno upućen u drugo javno tužilaštvo ili u javno tužilaštvo posebne nadležnosti, prestaje privremeno upućivanje u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona“, ukazujemo da bi usvajanje ovakvog amandmana imalo izuzetno teške i dalekosežne posledice po funkcionisanje pravosudnog sistema.

Usvajanjem predloženog amandmana došlo bi ne samo do direktnog i teškog urušavanja rada Javnog tužilaštva za organizovani kriminal, nego i do ozbiljnog paralisanja rada Posebnog odeljenja za organizovani kriminal Višeg suda u Beogradu, što bi u praksi u krajnjoj liniji dovelo do potpune blokade postupanja u najsloženijim i najosetljivijim krivičnim postupcima.

Podsećamo, Odlukom o broju javnih tužilaca u javnim tužilaštvima („Službeni glasnik RS“, br. 97/2023, 106/2024 i 38/25), propisano je da Javno tužilaštvo za organizovani kriminal, pored Glavnog javnog tužioca, ima 25 javnih tužilaca. I pored toga, ovo tužilaštvo nikada nije bilo kadrovski popunjeno u skladu sa propisanim maksimumom. Trenutno u Javnom tužilaštvu za organizovani kriminal funkciju vrši 20 javnih tužilaca, od kojih je čak 11 privremeno upućeno u skladu sa važećim Zakonom o javnom tužilaštvu.

Predloženi amandman bi značajno uticao na smanjenje operativnih kapaciteta i sposobnosti rada Javnog tužilaštva za organizovani kriminal, jer bi ono ostalo bez značajnog broja iskusnih javnih tužilaca i praktično bi značilo nasilno i trenutno smanjenje broja javnih tužilaca. Ovo bi direktno umanjilo njegovu efikasnost i delotvornost, do nivoa koji ugrožava zakonito i efektivno postupanje u najosetljivijim i izuzetno složenim predmetima transnacionalnog organizovanog kriminala i visoke korupcije, koji se već nalaze u različitim fazama postupka – od istrage do prvostepenog i drugostepenog suđenja.

Dodatno, ovakvim amandmanom značajno se povećava rizik od ponavljanja procesnih radnji usled nedovoljnog poznavanja predmeta od strane novog postupajućeg javnog tužioca, što neminovno dovodi do dužeg trajanja postupaka i ozbiljnog ugrožavanja efikasnosti postupanja.

Činjenica je da bi usvajanje ovakvog amandmana kojim se predviđa prestanak upućivanja u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu izmenjenog zakona, dovelo u pitanje postupanje Javnog tužilaštva za organizovani kriminal u odnosu na 567 okrivljenih lica u predmetima u kojima postupaju upućeni javni tužioci, a u kojima su u toku istrage, prvostepeni ili drugostepeni postupci. To bi u praksi značilo potpunu blokadu postupaka u predmetima najopasnijih organizovanih kriminalnih grupa u kojima postupaju upućeni javni tužioci, a u javnosti poznatih kao: „Jovanjica 1 i 2“, „Balkanski kartel“, OKG Nikole Vušovića i dr. („Vračarci“), OKG Darka Šarića i dr. (pranje novca), OKG Ljube Milovića i dr., OKG Radoja Zvicera i dr., predmeti vezane za podatke „Sky ECC“, predmet koji se odnosi na finansijske tokove u vezi sa „Projektom Modernizacija i rekonstrukcija mađarsko-srpske železničke veze“, predmet okrivljene Dijane Hrkalović i dr., kao i predmete u kojima su okrivljeni pomoćnik ministra prosvete, nosioci pravosudnih funkcija, direktori javnih preduzeća, dekan fakulteta i drugi.

Na ozbiljnost posledica usvajanja predloženog amandmana ukazuju i podaci o obimu rada upućenih javnih tužilaca. Samo tokom 2025. godine, upućenim tužiocima dodeljeno je 699 predmeta koji su u predistražnoj fazi, što čini 51,2% od ukupnog broja ovih predmeta (1.366), kao i 150 predmeta međunarodne pravne pomoći, što predstavlja 73,53% ukupnog broja tih predmeta (209).

Pored toga, u značajnoj meri bilo bi otežano i postupanje u 92 predmeta oduzimanja imovine (tzv. finansijske istrage) po Zakonu o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, koji se odnose na 790 okrivljenih lica i nalaze se u različitim fazama postupka za privremeno ili trajno oduzimanja imovine. Svaki diskontinuitet u radu na ovim izuzetno obimnim predmetima, koji često obuhvataju više desetina lica, može dovesti do značajnih odlaganja i usporavanja postupaka.

Na dalekosežnost posledica ukazuje i podatak da je u dosadašnjem radu Javnog tužilaštva za organizovani kriminal oduzeta imovinska korist i imovina u vrednosti od 772.788.006,45 evra, što prosečno na godišnjem nivou iznosi preko 35.000.000 evra. Pa bi u ovim okolnostima svaka promena postupajućih javnih tužilaca neminovno dovela do dugotrajnih zastoja, nepotrebnog prolongiranja postupaka i rizika od zastarelosti, što je u direktnoj suprotnosti sa obavezom države da obezbedi efikasno krivično gonjenje i zaštitu javnog interesa.

Predloženi amandman ne sadrži bilo kakav realan prelazni mehanizam niti analizu posledica, već se njime proizvoljno i bez ikakvog sistemskog opravdanja zadire u postojeću organizaciju rada i kadrovsku strukturu Javnog tužilaštva za organizovani kriminal, ignorišući činjenicu da je upravo institut privremenog upućivanja bio jedini efikasan mehanizam za prevazilaženje hroničnog kadrovskog deficita.

Ovakvo rešenje bi neminovno dovelo do zastoja u organizaciji rada i predstavljalo ozbiljan rizik za kvalitet obrade predmeta u prelaznom periodu. Istovremeno, postoji realna opasnost od povrede prava na suđenje u razumnom roku, kao i odredaba Zakonika o krivičnom postupku koje se odnose na trajanje pritvora, što može rezultirati ukidanjem pritvora ili drugim procesnim posledicama sa ozbiljnim bezbednosnim implikacijama.

Posebno ističemo da su sva dosadašnja upućivanja javnih tužilaca sprovedena u potpunosti u skladu sa zakonom, uz njihovu izričitu saglasnost i nakon sprovedenih bezbednosnih provera. Institut upućivanja predstavlja izuzetak i kao takav podrazumeva dobrovoljnost i saglasnost

upućenog tužioca. Predloženim amandmanom ozbiljno se zadire u ustavne garancije stalnosti javnotužilačke funkcije i radnopravne sigurnosti, narušavajući legitimna profesionalna očekivanja javnih tužilaca koji su prihvatili upućivanje pod važećim zakonskim uslovima.

Na kraju, ovakvim amandmanom vrši se posredan, ali nedvosmislen uticaj zakonodavne vlasti na personalni sastav Javnog tužilaštva za organizovani kriminal, čime se direktno narušava ustavno načelo samostalnosti javnog tužilaštva iz člana 155 Ustava Republike Srbije („Javno tužilaštvo je jedinstven i samostalni državni organ...“). Ovo je naročito izraženo imajući u vidu da je od ukupno 19 upućenih javnih tužilaca u celokupnoj javnotužilačkoj organizaciji, njih 11 upućeno upravo u Javno tužilaštvo za organizovani kriminal, što nedvosmisleno ukazuje na nameru da se ovim amandmanom direktno osujeti i onemogućiti rad ovog tužilaštva.

Ovakvo zakonsko rešenje je u direktnoj suprotnosti sa standardima Saveta Evrope i Venecijanske komisije, koji izričito upozoravaju da zakonodavna vlast mora da se uzdrži od mera koje mogu uticati na personalni sastav i kontinuitet rada tužilaštva. Venecijanska komisija naglašava da „svaka zakonska intervencija koja ima za posledicu promenu personalnog sastava tužilaštva može predstavljati nedozvoljen uticaj na njegovu samostalnost“, dok Savet Evrope ističe da „premeštaj tužilaca bez njihove saglasnosti može ugroziti nezavisnost tužilaštva i pravo na pravično suđenje“. Predloženo zakonodavno rešenje je ujedno i u direktnoj suprotnosti sa preporukama Evropske komisije iz poslednjeg izveštaja o napretku Republike Srbije, u kojem se izričito ukazuje na potrebu da Srbija ojača ovlašćenja i kadrovske kapacitete Javnog tužilaštva za organizovani kriminal radi povećanja njegove delotvornosti.

Usvajanje predloženog amandmana predstavljalo bi ozbiljan korak unazad u oblasti vladavine prava i direktno bi ugrozilo međunarodne obaveze Republike Srbije, a opravdano se može postaviti pitanje kome će najviše pogodovati ovakva izmena zakona, Javnom tužilaštvu za organizovani kriminal sigurno ne, a vrlo je verovatno da će najveće pogodnosti iz ovoga imati samo okrivljeni.

**KOLEGIJUM
JAVNOG TUŽILAŠTVA
ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL**